

Ratapinyada de coa llarga

Tadarida teniotis
Família Molossidae

Per Gemma Carrasco i David García

Com és?

La ratapinyada de coa llarga és una ratapinyada de gran mida que es caracteritza per tenir les ales molt llargues i estretes, i la coa que amb la seva major part sobresurt de la membrana alar. De port robust, aquest molòssid d'uns 40-45 cm d'envergadura i uns 25-50 grams de pes, és una de les espècies de quiròpters més grosses d'Europa i la més gran a les illes.

Les seves orelles grosses i arodonides estan unides a la base i es projecten cap endavant arribant a sobrepassar els ulls, que són bastant grossos. El pèl és suau, curt, molt dens, com de vellut, de color gris platejat i lleugerament més pàl·lid a la zona ventral. Les orelles, la regió del nas i les membranes alars són d'un color gris marronós més fosc. Presenta unes arrugues al musell característiques.

Aquesta espècie emet vocalitzacions audibles per l'òïda humana, en una freqüència de 10-15 KHz. Acostuma a moure's a gran alçada, en espais lliures, amb un vol rectilini i sense canvis sobtats de direcció. Per aquesta raó els polsos que emet, a diferència d'altres quiròpters, són molt separats, ja que no precisa distingir obstacles. A les nits càlides, en zones urbanes i periurbanes és fàcil escoltar els seus sons. També és capaç d'orientar-se utilitzant la vista i prescindint de l'ecolocalització, aprofitant les darreres o primeres llums del dia.

Quins són els seus costums?

És una espècie de caràcter pròpiament fissurícola vinculada als penya-segats on aprofita, com a refugi, l'existència de trencs o clivelles a zones altes de la paret de roca, així com els forats en edificacions. La seva capacitat del vol li permet desplaçar-se diàriament diversos quilòmetres des dels seus refugis fins a les zones d'alimentació. Utilitza per caçar una gran varietat d'hàbitats diferents: zones de muntanya, camps de conreu, zones arbrades, zones urbanes i periurbanes, roquissars costaners...

S'alimenta de grans insectes que captura fins a 200 o 300 m d'altitud, volant en zones lliures per damunt dels arbres o dels edificis. Amb vols rectilinis i ràpids captura lepidòpters de mitjana o gran mida com els noctuids i els esfíngids. També aprofita les "explosions" de la processonària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*).

DAVID GARCÍA

senta el seu estudi i el seguiment d'aquestes poblacions. No obstant se sap que les reformes i la destrucció de les edificacions que alberguen ratapinyades poden ocasionar la desaparició total de colònies.

Quan s'ubiquen a zones urbanes, els potents renous produïts pels mascles durant l'època de reproducció, així com la troballa de joves a terra a l'interior de patis provoquen a vegades certa alarma entre els veïnats, davant el desconeixement sobre l'espècie i sobre com s'ha d'actuar. A ciutats com Palma, a causa de les molèsties ocasionades als veïnats, s'han duit a terme desallotjaments de colònies senceres, segeyllant posteriorment els refugis.

En l'actualitat es desconeix quina incidència poden tenir les antenes de telefonia de les edificacions a sobre les poblacions d'aquesta espècie, però alguns autors les apunten com a responsables de la disminució d'algunes colònies dins àrees urbanes. Un altre factor encara no avaluat és la repercussió que pot suposar la davallada de la disponibilitat de preses a causa de l'aplicació de fitosanitaris a les masses forestals.

Resulta necessari l'establiment de normatives que regulin la restauració d'edificacions amb presència de colònies de ratapinyades, amb la finalitat de garantir la seva supervivència de forma compatible al desenvolupament de les obres. Aquesta regulació hauria d'establir la necessitat de mantenir, en la mesura que sigui possible, les juntes de dilatació de les edificacions, que proporcionen un refugi adient per a les ratapinyades.

Igualment important és la posada en marxa de programes de conscienciació per a la ciutadania per donar a conèixer la importància d'aquestes espècies, així com oferir informació sobre la manera en què s'ha d'actuar quan trobam exemplars als nostres habitatges, amb la finalitat de garantir la convivència amb aquests animals voladors.

La ratapinyada de coa llarga és una espècie inclosa dins del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial. •

És freqüent trobar-los a àrees humanitzades, on acudeixen per capturar els insectes que es concentren atrets pels llums de les faroles. També s'han observat exemplars a la costa, caçant al voltant dels fars dels illots i dels penya-segats, on també, a causa de la presència de llum, es concentren les seves preses.

Les femelles de la ratapinyada de coa llarga arriben a la maduresa sexual quan tenen un any de vida. Les còpules tenen lloc durant dos períodes cada any, a la primavera i a la tardor, moments durant els quals es formen harems compostos per un mascle i d'1 a 15 femelles. Després de la còpula, la gestació queda suspesa fins que s'arriba al període òptim. Quan estan en avançat estat de gestació, les femelles es concentren a les colònies de cria, on formen grups d'entre 5 i 50 individus. Tenen una única cria a finals de juny o principis de juliol, i fins i tot durant el mes d'agost, que suren durant un període de 6-7 setmanes, moment en el qual els joves ja són capaços de valer-se per ells mateixos.

Durant l'hivern poden disminuir

la seva activitat, però sense arribar a hibernar. Són capaços de volar amb temperatures ambientals molt baixes.

A quines illes la podem trobar?

Aquesta espècie és una de les més amplament distribuïdes a l'arxipèlag. La trobam present a totes les illes majors i fins i tot a Cabrera. També s'ha constatat la seva presència a alguns illots com sa Dragonera, illa de l'Aire, sa Conillera i es Vedrà.

A Eivissa arriba a densitats realment elevades, mentre que a la resta de les illes és una espècie comuna.

Les seves amenaces i mesures per a la seva protecció.

Es desconeix el grau de repercussió que poden ocasionar les amenaces que pateixen gran part de les poblacions d'aquesta espècie, a causa sobretot de dificultat que pre-